

Elspeth Randelin
Skolbibliotekarie
Ytternäs skola
Mariehamn

MÖT ALMA ... ÅLANDS FÖRSTA LÄSHUND

Ytternäs skolas läsprojekt "Livslångt läsande" är nu inne i sitt åttonde år. Många aktiviteter som börjat som en del i detta projekt har nu blivit tradition i vår skola – till exempel "Läsnatt", skrivkurser, "Kastanjeförlaget" och "Läståget" för att nämna bara några. I många fall har vi varit först ute med att pröva nya idéer som vi tror hjälper våra elever att förbättra läsfärdigheten och att finna och behålla läsglädjen.

Som pedagoger har vi länge känt till högläsningens betydelse för barnens läsutveckling, men under senare år har vi fått veta att den är ännu viktigare än vi tidigare anat. Ny hjärnforskning visar att vi måste *höra* orden om vi ska lära oss dem. Att endast läsa tyst för sig själv räcker inte. Vi jobbar mycket i de lägre klasserna med parläsning, vilket är ett sätt att göra läsningen så effektiv och rolig som möjligt. Men under den här terminen har vi provat på en ny idé, som med stor succé anammats på Sellobiblioteket i Esbo. I Esbo är det Börje som står i centrum – hos oss ska det vara Alma!

Det handlar om läshunden Alma som är en pumi – en ungersk vallhund, en av de hundraser som hör till de minst allergiframkallande. Lite överraskade blev vi på Ytternäs när det visade sig att ingen hade opponerat sig mot att ha en hund i skolan och inte har vi haft några allergisvårigheter heller.

Vi vill att högläsningen ska bli roligare och en mycket mer positiv upplevelse för alla – speciellt för de barn som har svårt att läsa högt och helst vill undvika att läsa överhuvudtaget när andra hör på. Det finns dock bara ett sätt att kunna bli bättre med läsning och det är att läsa – fastän det kan vara jobbigt. Hos Alma är det så lätt och så kravlöst... Alma lyssnar och njuter lika mycket fast man har det lite svårt. Alma är hos oss två dagar i veckan – från nio till tolv. Lärarna bokar tid med Alma klassvis och barnen läser vanligtvis ensamma. Hur länge beror mycket på behovet. Behöver man träna mer så läser man lite längre. Mellan 10 och 15 minuter som regel, men ibland går det lite snabbare och ibland behövs det lite mer tid när barn vill vara med lite längre i Almas sällskap.

På Ytternäs har vi presenterat Alma som att det är hunden som behöver läsande barn ... inte att vi behövde en hund för Kalle eller Ida. Alma älskar att höra på sagor och hemma finns det inga barn. Det är en liten men mycket viktig skillnad. Om man är en superduktig läsare – som inte behöver mycket stöd från Alma – kan hon slumra till lite på soffan. Men när man är nervös inför en högläsningssuppgift känner Alma av barnens känslor och då är hon med på ett helt annat sätt... huvudet i knät, en tass på armen och en extra liten "puss" på handen. För oss är det ett litet mirakel varje gång – att Alma känner på sig och kan skilja mellan dem som behöver extra stöd och dem som är där "bara" för att det är roligt. Roligt är det för alla, men ibland behövs det extra träning och därmed extra stöd av Alma.

För oss är detta en "win-win"-situation när barn kan träna sin läsning tillsammans med Alma som älskar barn och är så otroligt glad att sitta och lyssna. Att läsa för Alma är ytterligare en möjlighet för barnen och detta är inte tänkt att ersätta högläsning för vuxna.

Lärarna och Hem och skola-styrelsen tycker att det är spännande att prova på något helt nytt på Åland och ser fram emot många roliga läsoplevelser!

Kuvateksti:

Alma tycker mycket om "Galna Gatan"-böcker precis som många barn! Här läser Alva och Leo sin parläsningsbok för Alma.

Foto: Maridea